

Brusel 13. června 2022
(OR. fr, en)

9760/22

ECOFIN 549
UEM 153
SOC 344
EMPL 226
COMPET 447
ENV 545
EDUC 217
RECH 340
ENER 256
JAI 810
GENDER 89
ANTIDISCRIM 69
JEUN 100
SAN 345

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	9412/22 - COM(2022) 604 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Kypru na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2022

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2022) 604 final.

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Kypru na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

---

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost bude aktualizován v červnu 2022 v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

---

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila Portský sociální závazek, který byl podepsán dne 7. května 2021 a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Kypr uveden mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, který analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁴ (dále jen „doporučení týkající se eurozóny 2022“) přijala Rada dne 5. dubna 2022, společnou zprávu o zaměstnanosti dne 14. března 2022.

---

⁴ Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022, týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily mimo jiné v podobě zdražení energií, potravin a surovin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují značně zejména nejzranitelnější domácnosti, jež žijí v energetické chudobě nebo jsou touto chudobou ohroženy, jakož i podniky, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií. Unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Hospodářské dopady útočné války Ruska se projevily v členských státech asymetricky. Za těchto okolností byla 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice Rady 2001/55/ES⁵, a sice prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382⁶, na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v Unii a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.

---

⁵ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech evropského semestru 2019 a 2020 nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá další doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení takto revidovaného, aktualizovaného nebo pozměněného plánu.
- (5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Ve sdělení ze dne 3. března 2021 nazvaném „Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky“ Komise vyjádřila názor, že rozhodnutí o deaktivaci nebo pokračujícím uplatňování obecné únikové doložky by mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v Unii nebo v eurozóně v porovnání s předkrizovými úrovněmi (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého vývoje pro hospodářský výhled v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní prudké zdražování energií a pokračující narušení dodavatelských řetězců opodstatňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do konce roku 2023.

- (6) Podle přístupu v doporučení Rady ze dne 18. června 2021⁷, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2021, se celkové nastavení fiskální politiky momentálně nejlépe poměřuje jako změna primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19), ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu⁸. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů⁹ (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

---

⁷ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 58).

⁸ Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází jarní prognóza Komise z roku 2022. Odhady Komise, pokud jde o střednědobý potenciální růst, nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální růst podpořit.

⁹ Nefinancovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost nebo dalších fondů Unie.

- (7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro fiskální politiku v roce 2023 (dále jen „fiskální pokyny“) s cílem podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu v zimní prognóze z roku 2022 se v roce 2023 jeví jako vhodné přejít od podpůrného celkového nastavení fiskální politiky, které se uplatňovalo v období 2020–2022, k obecně neutrálnímu celkovému nastavení fiskální politiky, ale je třeba případně reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 by měla i nadále rozlišovat mezi členskými státy a zohledňovat možné efekty přelévání mezi zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby tyto pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala pečlivě sledovat hospodářský vývoj a své politické pokyny upravit podle potřeby a nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru na konci května 2022.
- (8) Pokud jde o fiskální pokyny, zohledňují fiskální doporučení pro rok 2023 zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou Komise z roku 2022. Vzhledem k těmto skutečnostem musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, podpořit kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby byl zmírněn dopad prudkého zdražení energií, a musí pomoci omezit inflační tlaky ze sekundárních účinků prostřednictvím cílených a dočasných opatření. Fiskální politika musí zůstat aktivní, aby se přizpůsobila rychle se vyvíjejícím okolnostem, včetně výzev vyplývajících z útočné války Ruska vůči Ukrajině, pokud jde o obranu a bezpečnost, a musí být diferencovaná podle jednotlivých zemí v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, mimo jiné pokud jde o jejich vystavení krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

- (9) Dne 17. května 2021 předložil Kypr Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 20. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Kypru¹⁰. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise podle čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, v němž se stanoví, že Kypr uspokojivě splnil příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Uspokojivé splnění předpokládá, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.
- (10) Dne 5. května 2022 předložil Kypr svůj národní program reforem na rok 2022 a dne 2. května 2022 svůj program stability z roku 2022, v souladu s článkem 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Kypr dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při provádění svého plánu pro oživení a odolnost.

---

¹⁰ ST 10686/2021 INIT; ST 10686/2021 ADD 1.

- (11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Kypru pro rok 2022. Posoudila pokrok, který Kypr učinil při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Kypr provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Kypru poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Kypru při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (12) Komise v případě Kypru provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 23. května 2022 zveřejnila jeho výsledky. Komise dospěla k závěru, že Kypr se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Konkrétně se během krize COVID-19 významně zhoršil značný schodek běžného účtu, což znamenalo další zátěž pro již existující vysokou úroveň vnějšího, veřejného a soukromého dluhu, přičemž objem úvěrů se selháním ve finančním sektoru zůstal i přes značný pokles vysoký.

(13) V doporučení ze dne 20. července 2020¹¹ Rada Kypru doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijal veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie COVID-19, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Kypru doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděl fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti dluhu při souběžném zvyšování investic. Podle údajů potvrzených Eurostatem se schodek sektoru vládních institucí Kypru snížil z 5,8 % HDP v roce 2020 na 1,7 % v roce 2021. Reakce Kypru v oblasti fiskální politiky podpořila hospodářské oživení v roce 2021, přičemž dočasná mimořádná opatření klesla z 3,6 % HDP v roce 2020 na 3,0 % v roce 2021. Opatření přijatá Kyprem v roce 2021 byla v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční rozpočtová opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla dočasné povahy nebo byla doprovázena kompenzačními opatřeními. Podle údajů potvrzených Eurostatem se veřejný dluh snížil ze 115,0 % HDP v roce 2020 na 103,6 % HDP v roce 2021.

---

¹¹ Doporučení Rady ze dne 20. července 2020 k národnímu programu reforem Kypru na rok 2020 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2020 (Úř. věst. C 282, 26.8.2020, s. 82).

- (14) Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce programu stability z roku 2022 vycházejí, je realistický. Vláda předpokládá, že reálný HDP vzroste v roce 2022 o 2,7 % a v roce 2023 o 3,8 %. Pro srovnání, jarní prognóza Komise z roku 2022 předpokládá nižší růst reálného HDP ve výši 2,3 % v roce 2022 a 3,5 % v roce 2023, zejména v důsledku slabší vnější poptávky očekávané v prognóze Komise, a tedy negativního příspěvku čistého vývozu ve srovnání s mírným příspěvkem podle programu stability z roku 2022. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že Kypr dosáhne v roce 2022 vyrovnaného stavu rozpočtu a v roce 2023 rozpočtového přebytku ve výši 0,4 % HDP. Zlepšení v roce 2022 odráží především zrušení většiny mimořádných opatření. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu stability z roku 2022 snížit na 93,9 % v roce 2022 a klesnout na 88,2 % do roku 2023. Jarní prognóza Komise z roku 2022 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 0,3 % HDP v roce 2022 a 0,2 % v roce 2023. To je méně než salda předpokládaná v programu stability z roku 2022, zejména kvůli konzervativnějším projekcím daňových příjmů v prognóze Komise. Jarní prognóza Komise z roku 2022 očekává víceméně podobný poměr veřejného dluhu k HDP ve výši 93,9 % v roce 2022 a 88,8 % v roce 2023. Podle jarní prognózy Komise z roku 2022 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu v současnosti odhaduje na 2,6 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální hospodářský růst Kypru podpořit.

- (15) V roce 2022 vláda postupně zrušila většinu opatření, která byla přijata v reakci na krizi COVID-19, takže se předpokládá, že dočasná mimořádná opatření klesnou z 3,0 % HDP v roce 2021 na 0,4 % v roce 2022. Na schodek veřejných financí dopadají opatření, která byla přijata ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií – ta jsou v jarní prognóze Komise z roku 2022 odhadována na 0,2 % HDP v roce 2022 a očekává se, že v roce 2023 budou postupně zrušena¹². Tato opatření spočívají především v sociálních transferech chudším domácnostem, snížení nepřímých daní ze spotřeby energie a cenových stropích pro maloobchodní a velkoobchodní ceny. Byla oznámena jako dočasná. Pokud však ceny energií zůstanou vysoké i v roce 2023, mohla by některá z nich pokračovat. Některá z uvedených opatření nejsou cílená, což platí zejména o snížení sazby daně u účtů domácností za elektřinu, snížení cen u spotřebitelských sazeb a snížení spotřebních daní z ropy. Na schodek veřejných financí rovněž dopadají náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny; jarní prognóza Komise z roku 2022 tyto náklady odhaduje na 0,1 % HDP v roce 2022 a 0,2 % v roce 2023¹³.

---

¹² Číselné údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na opatření přijatá od podzimu 2021, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a – je-li to relevantní – kapitálových výdajů.

¹³ Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do Unie postupně dosáhne 6 milionů do konce roku 2022, a jejich zeměpisné rozložení je odhadováno na základě velikosti stávající diaspory, relativní populace přijímajícího členského státu a skutečného rozložení vysídlených osob z Ukrajiny v rámci Unie k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a zohledňují jak peněžní transfery, na které mohou mít lidé nárok, tak i věcné dávky, jako je vzdělávání a zdravotní péče.

- (16) V doporučení ze dne 18. června 2021 Rada Kypru doporučila, aby v roce 2022 zachoval podpůrné nastavení fiskální politiky, včetně impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a aby zachoval investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Kypru doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděl fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu a současně posiloval investice s cílem podpořit růstový potenciál.
- (17) Na základě jarní prognózy Komise z roku 2022 a informací obsažených v programu stability Kypru z roku 2022 se předpokládá, že nastavení fiskální politiky v roce 2022 bude utlumující ve výši +0,9 % HDP, zatímco Rada doporučila podpůrné nastavení fiskální politiky¹⁴. Kypr plánuje soustavně podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic podle doporučení Rady. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů Unie k hospodářské činnosti se oproti roku 2021 zvýší o 0,7 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 podle projekcí utlumující povahu a bude činit 0,6 procentního bodu¹⁵. Kypr proto neplánuje zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude v roce 2022 činit 1,1 procentního bodu. Toto zahrnuje dodatečný dopad opatření k řešení hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií (0,1 % HDP), jakož i náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP).

---

¹⁴ Kladné znaménko ukazatele odpovídá deficitnímu růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na restriktivní fiskální politiku.

¹⁵ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a dosáhne 0,0 procentního bodu HDP.

- (18) Nedojde-li ke změně politiky, v roce 2023 by mělo nastavení fiskální politiky podle jarní prognózy Komise z roku 2022 činit +0,1 % HDP¹⁶. Předpokládá se, že Kypr bude v roce 2023 dále využívat granty v rámci Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů Unie k hospodářské činnosti se oproti roku 2022 zvýší o 0,3 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 podle projekcí utlumující povahu a bude činit 0,1 procentního bodu¹⁷. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 víceméně neutrální povahu a bude činit 0,1 procentního bodu. Toto zahrnuje dopad postupného zrušení opatření k řešení zvýšených cen energií (0,2 % HDP) a dodatečné náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP).
- (19) Podle programu stability z roku 2022 by se měl přebytek veřejných financí postupně zvyšovat na 1,5 % HDP v roce 2024 a dále na 1,7 % HDP do roku 2025. Očekává se tedy, že schodek sektoru vládních institucí zůstane v celém horizontu programu pod úrovní 3 % HDP. Tyto projekce předpokládají, že se některé veřejné výdaje, zejména dotace, sníží a že nárůst dalších veřejných výdajů, včetně mezispotřeby a naturálních sociálních transferů, bude omezený. Taktéž je plánován pokles veřejných investic v procentuálním vyjádření k HDP poté, co v roce 2022 dosáhnou nejvyšší úrovně. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle projekcí v programu stability z roku 2022 do roku 2025 klesat, a to konkrétně na 81 % v roce 2024 a na 76,7 % v roce 2025. Podle analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako střední.

---

¹⁶ Kladné znaménko ukazatele odpovídá deficitnímu růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na restriktivní fiskální politiku.

¹⁷ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít utlumující povahu a dosáhne 0,2 procentního bodu HDP.

- (20) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic spolu s orientačním harmonogramem provádění, které má být dokončeno do 31. srpna 2026. Ty pomáhají řešit všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Kypru adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu pro oživení a odolnost. Doporučení se týkají zejména veřejných financí a zdravotní péče, trhu práce a sociální politiky, vzdělávání a dovedností, veřejných a soukromých investic a zelené a digitální transformace, jakož i strukturálních reforem, které mají zlepšit fungování veřejného sektoru, bojovat proti korupci a usnadnit snížení objemu úvěrů se selháním v bankovním sektoru.
- (21) Očekává se, že provádění kyperského plánu pro oživení a odolnost přispěje k dalšímu pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá na Kypru 41 % celkových prostředků, které byly na plán pro oživení a odolnost přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 23 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Kypru rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu pro oživení a odolnost, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

- (22) Kypr předložil dohodu o partnerství stanovenou v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060¹⁸ i ostatní programy politiky soudržnosti dne 30. prosince 2021. V souladu s nařízením (EU) 2021/1060 Kypr při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlední příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy politiky soudržnosti a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

---

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

(23) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, čelí Kypr další výzvě, která se týká správy a řízení státem vlastněných subjektů. Systém správy a řízení vykazuje mezery, pokud jde o mezinárodní standardy (např. doporučení Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj týkající se správy a řízení státem vlastněných subjektů a soubor nástrojů Světové banky pro správu a řízení státem vlastněných subjektů), což zatěžuje produktivitu a podnikatelské prostředí Kypru. Vyšší efektivnost a účinnost státem vlastněných subjektů by zajistily zejména posílená transparentnost a vyšší odpovědnost za finanční výsledky a veřejné cíle. Stejně tak by přispělo i zavedení osvědčených postupů, například transparentní a na zásluhách založený postup jmenování do řídicích orgánů státem vlastněných subjektů a přesun funkce vlastnictví státem vlastněných subjektů z politicky zaměřených odvětvových ministerstev na specializovaný ústřední subjekt. Otevření komerčně životaschopných trhů, na nichž mají státem vlastněné subjekty v současnosti dominantní postavení (např. na trhu s energií), by zvýšilo efektivnost těchto trhů, zrychlilo by zelenou a digitální transformaci a pomohlo by diverzifikovat hospodářství. Opatření týkající se státem vlastněných subjektů by zvýšila účinnost správy a řízení na Kypru a spravedlivost a transparentnost trhu pro místní a zahraniční podniky. To je v souladu cíli dlouhodobé strategie pro Kypr a příslušným akčním plánem (v rámci oblasti iniciativy „Modernizovat státem vlastněné podniky a vytvořit náležité pobídky pro inovace a efektivnost“). Politiky zaměřené na zlepšení správy a řízení státem vlastněných subjektů mohou umožňovat snížení veřejného dluhu, neboť lepší správa a řízení státem vlastněných subjektů by zvýšily efektivnost veřejného sektoru. Mohou také pomoci zlepšit podnikatelské prostředí a zvýšit potenciální růst.

- (24) Plán REPowerEU, jak jej navrhuje Komise a který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád Unie ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem zamýšlí Komise v dialogu s členskými státy identifikovat nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(25) Úplný potenciál obnovitelných zdrojů energie na Kypru by bylo možné dále uvolnit a urychlit, zejména dalším zefektivněním povolovacích postupů a dalšími investicemi do solárních zařízení. Kypr v současné době nepoužívá plyn, ropa však tvoří 85,6 % skladby zdrojů energie. Vzhledem k velkým výkyvům v cenách energií na světových trzích je z hlediska udržitelnosti kyperského hospodářství zásadní snížit jeho vysokou závislost na ropě. Dodávky ropy plně závisejí na dovozu, přestože pouhé 1 %, které představují dovozy ropy z Ruska, znamená hodnotu hluboko pod průměrem Unie, který činí 23 %¹⁹. Aby Kypr diverzifikoval dodávky energie a snížil závislost na dovozu, bylo by pro něj přínosné urychlit výstavbu infrastruktury pro dovoz zemního plynu, která by mohla být v budoucnu kompatibilní s vodíkem, plynovodního propojení, které bude rovněž připraveno na vodík, a propojení elektrické sítě usnadňujících rozšíření obnovitelných zdrojů energie. Nedávné objevení nalezišť zemního plynu v pobřežních vodách navíc Kypru nabízí významnou příležitost dále posílit energetickou nezávislost souběžně s úsilím o urychlení opatření týkajících se obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. Doporučuje se, aby byly nové investice do infrastruktury a do sítí souvisejících s plynem pokud možno schopny obstát i v budoucnosti, aby se usnadnila jejich dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití pro udržitelná paliva. Kromě toho by bylo možné rozšířit a urychlit politiky týkající se energetické účinnosti, a to i v oblasti dopravy. Předpokládá se, že opatření v oblasti energetické účinnosti přispějí i k řešení energetické chudoby, kterou trpí velká část obyvatelstva (20,9 %), dle potřeby i s využitím fondů politiky soudržnosti. Má-li Kypr dostát cílům balíčku „Fit for 55“, bude zapotřebí dále zvýšit ambice, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů i zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

---

¹⁹ Eurostat (2020), podíl dovozu z Ruska na celkovém dovozu zemního plynu, ropy a černého uhlí. U průměru EU-27 je celkový dovoz založen na dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Kypru celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř Unie. Ropa zahrnuje surovou ropu a rafinované ropné produkty.

- (26) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v několika odvětvích vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Kypr v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnil socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Kypr může navíc zlepšovat pracovní příležitosti a posilovat sociální soudržnost s pomocí Evropského sociálního fondu plus zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057²⁰.
- (27) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022 a její stanovisko²¹ je promítnuto do doporučení č. 1.
- (28) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení obsažených v doporučení týkajícím se eurozóny 2022, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Kypru se to odráží zejména v doporučeních č. 1 a 2.

---

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21).

²¹ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

- (29) Na základě hloubkového přezkumu Komise a svého posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2022 a program stability z roku 2022. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do doporučení č. 1, 2, 3 a 4. Doporučení č. 1 a 2 rovněž přispívají k provádění doporučení týkajícího se eurozóny 2022, zejména prvního a čtvrtého doporučení pro eurozónu. Fiskální politiky uvedené v doporučení č. 1 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhu spojenou s vysokým veřejným dluhem. Politiky uvedené v doporučení č. 2 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhu spojenou s vysokým soukromým dluhem tím, že omezují nadměrné výpůjčky soukromého sektoru. Řeší rovněž nerovnováhu spojenou s vysokým veřejným dluhem a schodkem běžného účtu, a to diverzifikací hospodářství, jakož i nerovnováhu spojenou s vysokým objemem úvěrů se selháním. Politiky uvedené v doporučení č. 3 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhu spojenou s vysokým veřejným dluhem, a to zvýšením efektivnosti sektoru vládních institucí a dlouhodobého růstu, a nerovnováhu související se soukromým a vnějším dluhem, a to zvýšením dlouhodobého růstu. Politiky uvedené v doporučení č. 4 pomáhají mimo jiné řešit zranitelná místa související s vysokým vnějším dluhem v dlouhodobějším výhledu,

DOPORUČUJE Kypru v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit, aby byl růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky, a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraven na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic.

2. Pokračovat v provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 28. července 2021. Rychle dokončit jednání s Komisí o programových dokumentech v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohlo započít jejich provádění.
3. Přijmout opatření ke zlepšení správy a řízení státem vlastněných subjektů v souladu s mezinárodními standardy.
4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech a dále diverzifikovat dodávky energie. Urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména dalším zjednodušením povolovacích postupů a rozšířením fotovoltaiky. Rozvinout propojení energetické sítě se sousedními zeměmi a současně rozšířit a urychlit opatření týkající se energetické účinnosti, a to i v odvětví dopravy.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně
